

Neurologická klinika

Doc. MUDr. Matej ŠKORVÁNEK, PhD

Centrum pre extrapyramidové ochorenia pri Neurologickej klinike LF UPJŠ a UNLP

Triada SNP 1, 040 11 Košice, Slovak Republic

tel.: +421 (055) 640 3722, 3790, +421 (055) 7898 546

e-mail: matej.skorvanek@upjs.sk

Prof. MUDr. Pavol Vokurka CSc

Dekan 1. LF UK

Oddelení pri vědeckou činnost a zahraniční styky

Kateřinská 32

121 08 Praha 2

Česká Republika

Váš list značky / zo dňa

Naša značka

Vybavuje / tel.

Košice,

OPONENTSKÝ POSUDOK

na písomnú prácu k habilitačnému konaniu Mgr et Mgr Tomáša Nikolaia Ph.D., Neurologická klinika 1.LF UK a VFN, Praha, na tému „Neuropsychologické aspekty preklinického a prodromálneho štádia Alzheimerovy nemoci“

Téma, ktorú si autor zvolil pre písomnú prácu k habilitačnému konaniu, je vysoko aktuálna. So zlepšujúcou sa zdravotnou starostlivosťou sa výrazne zvyšuje podiel starších ľudí v populácii, čo so sebou prináša zvýšenú prevalenciu Alzheimerovej choroby a jej komplikácií. Podobne ako pri iných neurodegeneratívnych ochoreniach je včasné a dostatočne citlivé odhalenie skorých štádií demencie resp. ľudí vo zvýšenom riziku kľúčom k jej potenciálnemu manažmentu v budúcnosti, pričom optimálny spôsob ich detekcie, skrínungu a diferenciacie v širšej populácii doteraz nebol jednoznačne determinovaný. V tomto svetle je práca autora vysoko aktuálna a významná nielen v domácom ale aj v medzinárodnom meradle.

Formálna stránka

Predložená práca pozostáva z 98 strán vlastného textu a 8 pôvodných prác priložených in extenso, je logicky rozdelená do piatich teoretických kapitol a praktickej časti práce pozostávajúcej z komentovaného súboru 8 pôvodných publikácií autora.

Autor výborne pracuje s literatúrou, ktorá je recentná a vhodne používaná. Práca je originálna a nevykazuje známky plagiátorstva, je obohatená o 3 obrázky a 16 tabuliek. Štruktúra práce je prehľadná, zrozumiteľná, k formálnej stránke nemám pripomienky.

Komentár k jednotlivým častiam písomnej práce k dizertačnej skúške

V teoretickej úvodnej časti práce autor prehľadne popisuje súčasný stav poznatkov o a) Alzheimerovej chorobe, jej patofyziológii, klinickej manifestácii a úlohe neuropsychologického vyšetrenia v jej diagnostike; a b) neuropsychologickej diagnostike v kontexte Alzheimerovej choroby, mild cognitive impairment a subjektívnych kognitívnych ťažkostí. Táto časť sa tiež venuje kreativite v kontexte neurodegeneratívnych ochorení.

V praktickej časti práce autor diskutuje o výsledkoch ôsmich pôvodných publikácií, ktoré boli zamerané na a) stanovenie normatívnych dát neuropsychologickej batérie v českej populácii; b) identifikáciu pacientov simulujúcich poruchu pamäte; c) kvalitatívne kritériá testu verbálnej fluencie; d) sémantickej verbálnej fluencie u pacientov so subjektívnym kognitívnym deficitom; e) frekvenciu a charakter subjektívnych kognitívnych ťažkostí v zdravej populácii starších osôb; f) rozdiely medzi subjektívnymi sťažnosťami u osôb vyhľadávajúcich lekársku starostlivosť a zdravou populáciou; g) neuropsychiatrické symptómy pri neurodegeneratívnych ochoreniach; a h) emočnú kreativitu u starších osôb.

Záverečné hodnotenie

V predloženej písomnej práci k dizertačnej skúške Mgr. et. Mgr. Tomáš Nikolai, PhD prezentoval komplexný a nový pohľad na rôzne neuropsychologické aspekty kognitívnych ťažkostí v starobe, ktoré môžu signalizovať rozvoj Alzheimerovej choroby. Vyzdvihujem doterajšiu publikačnú aktivitu autora, bolo naozaj potešením čítať túto habilitačnú prácu, ktorá bola logicky a metodicky výborne dizajnovaná. Autor preukázal hlbokú znalosť skúmanej problematiky a je veľký predpoklad, že pri ďalšom výskume v danej oblasti dospeje k novým a významným poznatkom. Praktická časť práce je významným prínosom k chápaniu skúmanej problematiky v národnom aj medzinárodnom meradle. Prináša aktuálne a relevantné informácie. Ciele habilitačnej práce boli splnené. Predložená písomná práca k habilitačnému konaniu jednoznačne spĺňa všetky formálne aj obsahové kvality a odporúčam prácu prijať v predloženej forme a na jej základe odporúčam udeliť titul docent pre odbor lekárska psychologie.

Hodnotenie - prospel

Otázky:

1. V diskusii k štúdiu 1 autor uvádza, že výsledky práce potvrdzujú, že vyššie vzdelanie je protektívnym faktorom kognitívneho deficitu – v tomto smere – a) je naozaj vo všeobecnosti úroveň vzdelania protektívnym faktorom pre vznik kognitívneho deficitu alebo b) by sa dalo povedať, že ľudia s vyššou vrodenu kognitívnou kapacitou majú väčšiu tendenciu študovať (teda majú všeobecne vyššie vzdelanie) a teda ku vzniku merateľného kognitívneho deficitu u nich bude dochádzať neskôr ako u ľudí s premorbidne nižšou kapacitou (teda sa jedná o akési samonaplňujúce proroctvo)? Aký je súčasný pohľad na túto problematiku a prípadné vedecké dôkazy podporujúce vzdelanie ako protektívny faktor vzniku kognitívneho deficitu?
2. Ako si podľa súčasne dostupných poznatkov predstavujete ideálny koncept včasného populačného skríningu kognitívneho deficitu?

V Košiciach, 18.5.2021

.....

Doc. MUDr. Matej Škorvánek PhD